

17 ianuarie 2023

Către:

Primul Ministru, dl. Nicolae Ciucă
Ministrul de Externe, dl. Bogdan Aurescu
Ministrul Muncii și Protecției Sociale, dl. Marius Budăi
Ministra Familiei, Egalității de Șanse și Tineretului, dna. Gabriela Firea
Președinta Senatului, dna. Alina Gorghiu
Președintele Camerei Deputaților, dl. Marcel Ciolacu
Președintele Comisiei pentru Muncă, Familie și Protecție Socială (Senat), dl. Ion Rotaru
Președintele Comisiei pentru Muncă și Protecție Socială (Camera Deputaților), dl. Adrian Solomon
Președinta Comisiei pentru Drepturile Omului și Egalitate de Șanse (Senat), dna. Anca Dragu

Ref. la: Ratificarea Convenției Organizației Internaționale a Muncii pentru Eliminarea Violenței și Hărțuirii din Lumea Muncii (ILO C190)

SCRISOARE DESCHISĂ

Hărțuirea în lumea muncii este o problemă în creștere, pentru care în prezent nu există soluții suficient de eficiente. În fabrici, în spitale, în magazine, în companii multinaționale, în instituțiile statului – peste tot – lucrătorii și lucrătoarele se confruntă cu atitudini și comportamentele abuzive, care le încalcă demnitatea și le afectează sănătatea și pentru care remediile sunt rareori adecvate. Femeile sunt afectate în mod disproporționat, cu atât mai mult în cazurile de hărțuire sexuală.

Reclamarea hărțuirii la locul de muncă a devenit un act radical. Pentru mulți lucrători și lucrătoare, reclamarea hărțuirii înseamnă mai mult decât apărarea drepturilor și demnității individuale; înseamnă demascarea practicilor de plată ilegale, a condițiilor de muncă abuzive sau a corupției.

Neacceptarea hărțuirii este taxată, de foarte multe ori, foarte scump, chiar cu prețul pierderii locului de muncă și a sănătății lucrătorilor. Statul român trebuie să protejeze mai bine dreptul lucrătorilor și lucrătoarelor de a-și desfășura munca în medii sănătoase și sigure, lipsite de hărțuire. Un mediu de lucru în care se previne și se combate în mod activ hărțuirea ar fi și un mediu mai motivant și mai performant, beneficiile extinzându-se astfel asupra întregii societăți.

România a votat în 2019, la Organizația Internațională a Muncii, pentru adoptarea [Convenției OIM nr. 190 pentru eliminarea violenței și hărțuirii din lumea muncii](#) și a [Recomandării nr. 206](#) care o însoțește. Cerem ca anul acesta să ratificați această Convenție.

Condamnarea recentă a României la CEDO în primul [caz](#) al Curții Europene cu privire la hărțuirea sexuală la locul de muncă, hărțuirea studenților de la UNATC, al angajatei de la Penitenciarul din Baia

Mare, nenumărate cazuri de hărțuire a avertizorilor de integritate și a jurnaliștilor, a femeilor implicate în politică și a lucrătorilor migranți obligă Guvernul și Parlamentul să ratifice, de îndată, Convenția OIM, să alinieze legislația anti-hărțuire la standardele Convenției și ale Recomandării OIM și să aloce resurse adecvate pentru implementarea lor eficientă.

Anul acesta, când România începe **noul mandat în Consiliul ONU pentru Drepturile Omului**, unde are ca [priorități](#) promovarea drepturilor femeilor și combaterea discriminării – două domenii adânc conectate cu eliminarea hărțuirii – România trebuie să ratifice Convenția OIM. Alte țări din Uniunea Europeană, precum Grecia, Italia și Spania, au [ratificat](#)-o deja. Mai mult decât atât, **accelerarea procesului de aderare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică** depinde și de îmbunătățirea legilor și politicilor publice pentru protecția lucrătorilor împotriva hărțuirii, pe măsură ce Comisia OCDE pentru Ocuparea Forței de Muncă, Muncă și Afaceri Sociale [evaluează](#) măsurile luate de România în acest domeniu.

Ratificarea Convenției OIM nu este cerută doar de către societatea civilă. **Consiliul Economic și Social, Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării** au recomandat, la rândul lor, ratificarea Convenției OIM și alinierea cadrului legal și a politicilor publice anti-hărțuire la standardele din Recomandarea OIM (punctele de vedere emise de către aceste trei instituții sunt anexate acestei scrisori).

Ghidul standardizat privind hărțuirea pe criteriul de sex și hărțuirea morală la locul de muncă [publicat](#) recent de Ministerul Familiei, Egalității de Șanse și Tineretului este un pas înainte, însă absolut insuficient pentru a pune capăt hărțuirii în lumea muncii. Pentru a elimina hărțuirea din lumea muncii, România trebuie să adopte reforme în conformitate cu standardele Convenției și ale Recomandării OIM, ghidată de bune practici din alte țări. Organizațiile pentru drepturile omului și pentru egalitate de gen, sindicatele și organizațiile de tineret au identificat o serie de domenii care trebuie reformate și au sugerat soluții concrete, pe care le-au transmis Guvernului și Parlamentului încă de anul trecut.

Legislația curentă este [deficitară](#), iar politicile publice anti-hărțuire sunt neunitare și slab implementate oferind protecție foarte limitată împotriva hărțuirii și violenței în lumea muncii. Cadrul legal anti-hărțuire conceptualizează hărțuirea, în mod restrictiv, ca o manifestare a discriminării. Cadrul legislativ cu privire la siguranța și sănătatea la locul de muncă ignoră riscurile asociate hărțuirii. Legislația neglijează, de asemenea, vulnerabilitățile lucrătorilor pe perioade scurte de timp, pecum stagiarilor, ucenicilor sau voluntarilor; ignoră vulnerabilitățile lucrătorilor migranți, refugiați și ale lucrătorilor din economia informală; și nu recunoaște riscurile hărțuirii la locul de muncă din partea terților (clienți, pacienți etc.) sau din afara spațiului fizic al locului de muncă, excluzând astfel spațiul online și spațiile conexe muncii. Efectele și riscurile pe care violența domestică le are asupra siguranței la locul de muncă sunt, de asemenea, ignorate, deși statul are la dispoziție măsuri pentru a minimiza aceste efecte asupra victimelor violenței domestice și asupra lumii muncii, precum introducerea unor zile libere plătite, așa cum s-a procedat în alte state, precum Italia, Noua Zeelandă, Filipine și Irlanda.

În tot acest context, inspectoratele teritoriale de muncă sunt depășite de situație. Deși angajatorii sunt obligați prin lege să dezvolte mecanisme de prevenire, raportare și combatere a hărțuirii, legea nu este respectată, iar monitorizarea sa este [deficitară](#), întrucât ITM-urile reușesc în foarte mică măsură să

monitorizeze respectarea acestor prevederi, iar inspectorii de muncă nu au parte de pregătire profesională specializată pe tema hărțuirii. Magistratii au nevoie, de asemenea, de formare profesională pe tematica hărțuirii și violenței în lumea muncii, cu precădere violența de gen – așa cum relevă condamnarea României la CEDO în cauza C. v România.

Combaterea hărțuirii și violenței în lumea muncii este o problemă complexă, dar care poate fi abordată în mod eficient. Convenția OIM nr. 190, împreună cu Recomandarea OIM nr. 206, prevede măsuri clare și eficiente în acest sens – măsuri pe care România le-a agreat încă din 2019. E timpul ca aceste măsuri să devină obligatorii și să fie implementate la nivel național. Cerem ca România să ratifice Convenția OIM în 2023.

Semnatar:

1. ActiveWatch
2. Ambasada Sustenabilității în România
3. Asociația Bud's Flowers
4. Asociația Centrul European pentru Educație și Cercetare Juridică - E.C.L.E.R.
5. Asociația ANAIS
6. Asociația CIVICA
7. Asociația Centrul Cultural Arab din Sibiu
8. Asociația Femeilor Românce din Italia - ADRI
9. Asociația Front
10. Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen - A.L.E.G.
11. Asociația Haine Curate
12. Asociația Iele-Sânziene
13. Asociația INOVATRIUM
14. Asociația Mai Bine
15. Asociația MIGRASIS
16. Asociația MozaiQ
17. Asociația Novapolis- Centrul de Analize și Inițiative pentru Dezvoltare
18. Asociația Rădăușii Civic
19. Asociația Romanian Women's Lobby
20. Asociația SEXUL vs BARZA
21. Asociația Quantic
22. Blocul Național Sindical (BNS)
23. Căși Sociale ACUM!
24. Centrul pentru Inovare Publică
25. Centrul de Integrare pentru Migranți Brașov (ARPCPS)
26. Centrul FILIA
27. Clean Clothes Campaign România
28. Confederația Națională Sindicală „Cartel ALFA”
29. Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România- FRĂȚIA
30. Consiliul Tineretului din România
31. Comisia de Femei a Federației COLUMNA

32. E-Romnja- Asociația pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome
33. Frontul Comun pentru Dreptul la Locuire
34. Fundația Centrul Parteneriat pentru Egalitate - CPE
35. Fundația Centrul de Mediere și Securitate Comunitară
36. Fundația Desire
37. Fundația Terre des Hommes - Aide à l'enfance dans les monde
38. Funky Citizens
39. Girl Up România
40. IndustriAll European Trade Union
41. Institutul Quartet
42. Întreprinderea Socială REDU
43. Întreprinderea Socială CUIB
44. RENASIS (Rețeaua Națională Antisărăcie-Includere Socială)
45. Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală